

21 January 2021

De Internationale gezondheids- en humanitaire organisaties verwelkomen de inwerkingtreding van het Verdrag inzake het verbod op kernwapens

Aan de vooravond van de inwerkingtreding van het historische Verdrag inzake het verbod op kernwapens (TPNW - Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons) vierten we deze essentiële stap om de catastrofale humanitaire gevolgen van het gebruik van kernwapens te voorkomen en ook als een grote overwinning voor de planetaire gezondheid.

Het Internationaal Comité van het Rode Kruis (ICRC), de Internationale Raad van Verpleegkundigen (ICN), de Internationale Federatie van Medische Studentenverenigingen (IFMSA), de Internationale Artsen voor de Preventie van Nucleaire Oorlog (IPPNW), de Wereldfederatie van Volksgezondheidsverenigingen (WFPHA) en de World Medical Association (WMA) verwelkomen dit eerste alomvattende internationale verbod op kernwapens, waardoor de meest schadelijke massavernietigingswapens ten laatste volledig worden verboden.

We zijn verheugd en trots op dat we onze expertise en aanbevelingen hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van een sterk verbodsverdrag, stevig gebaseerd op het onuitsprekelijke lijden en de radioactieve verwoesting die het gebruik van kernwapens ontketent. We weten dat elk gebruik van kernwapens onoverkomelijke uitdagingen zou veroorzaken bij het verstrekken van medische zorg en andere humanitaire hulp aan overlevenden en dat er op nationaal en internationaal niveau geen toereikende reactiecapaciteiten bestaan. We moeten voorkomen dat wat we niet kunnen genezen.

Het TPNW Verdrag wordt nu onderdeel van het Internationaal Recht en is bindend voor de Staten die het ondertekenen. Het TPNW stelt een nieuwe internationale juridische norm vast tegen deze meest onmenselijke wapens ooit.

Het verbod heeft zijn doeltreffendheid bewezen bij het ontwapening proces. De verdragen die biologische en chemische wapens, antipersoonsmijnen en clustermunition verbieden, hebben allemaal de inzet en het gebruik van deze wapens gestigmatiseerd en verminderd, en hebben zelfs ook invloed gehad op landen die zich niet bij de respectieve verdragen hadden aangesloten. De TPNW begint in deze zin al effect te scoren. We zijn verheugd te zien dat —als reactie op de TPNW— een groeiend aantal banken, pensioenfondsen en

verzekeringsmaatschappijen over de hele wereld desinvesteren en afstoten van bedrijven die kernwapens bouwen.

De Wereldgezondheidsorganisatie identificeerde in 1983 kernwapens als "de grootste onmiddellijke bedreiging voor de gezondheid en het welzijn van de Mensheid", en concludeerde dat "gezondheidsdiensten in de wereld de situatie niet op een significante manier konden verlichten. Daarom is preventie de enige primaire benadering voor de behandeling van gezondheidseffecten van nucleaire oorlogsvoering. Dat wil zeggen het voorkomen van nucleaire oorlogsvoering."¹

De deskundigen schatten nu dat het gevaar van een nucleaire oorlog net zo groot is als tijdens de Koude Oorlog en blijft toenemend. In de afgelopen jaren zijn zwaarbevochten verdragen om kernwapens uit te bannen en te controleren afgeschaft. Nucleair bewappende staten investeren op lange termijn in nieuwe en steeds geavanceerdere en potentieel destructievere kernwapens.

Toenemende gewapende conflicten in een wereld met klimaatstress vergroot het gevaar van een nucleaire oorlog, evenals de kwetsbaarheid van nucleaire commando- en controlesystemen voor cyberaanvallen. Klimaatonderzoek leert ons dat zelfs een beperkte nucleaire oorlog, waarbij minder dan 2% van het wereldwijde nucleaire arsenaal betrokken is, miljoenen tonnen rook uit brandende steden hoog in de atmosfeer zou opblazen en zich wereldwijd zou verspreiden, waardoor de aarde abrupt afkoelde tot ijstijd-temperaturen, wat wereldwijde nucleaire hongersnood impliceert en miljarden mensen in gevaar brengt.²

Het TPNW biedt een essentieel tegengif en onze beste weg voorwaarts.

Het verdrag voorziet niet alleen in een alomvattend en categorisch verbod op kernwapens, maar het biedt ook het eerste internationaal overeengekomen kader voor een proces waardoor alle landen, met en zonder kernwapens, hun wettelijke verplichting kunnen nakomen om kernwapens uit te bannen.

Verder verplicht het TPNW de verdragsluitende staten om hulp te verlenen aan de slachtoffers van het gebruik en testen van kernwapens, en om een haalbare sanering te ondernemen van omgevingen die zijn verontreinigd door het gebruik en testen van kernwapens. Staten die nog niet klaar zijn om zich bij het verdrag aan te sluiten, moeten meewerken aan dit nog achterstallige humanitaire werk.

De klimaatcrisis en de COVID-19 pandemie hebben de cruciale behoefte aan tijdige internationale samenwerking op basis van bewijsmateriaal en deskundige waarschuwingen duidelijk gemaakt om de gezondheid en veiligheid van mensen te waarborgen. Kernwapens zijn door mensen gemaakt, dus de oplossing voor de dreiging ligt volledig in onze handen.

Het beëindigen van het bestaan van kernwapens voordat ze de mensheid en vele andere levensvormen beëindigen, is een dringende noodzaak op het gebied van gezondheid en

¹ World Health Organisation. Effects of nuclear war on health and health services. Geneva, 1984.

² Toon OB, Bardeen CG, Robock A et al.: Rapid expansion of nuclear arsenals by Pakistan and India portends regional and global catastrophe. *Science Advances* 2019, 5, eaay5478.

humanitaire hulp. Het Verdrag is een cruciale stap in de richting van de uitroeiing van kernwapens en een planetair gezondheidsgoed van de hoogste orde. We dringen er bij alle naties op aan om de kans te grijpen die het Verdrag biedt en het te ondertekenen, ratificeren en getrouw ten uitvoer te leggen.

* Onze organisaties:

- Het **International Committee of the Red Cross (ICRC)** is een onpartijdige, neutrale en onafhankelijke organisatie wiens uitsluitend humanitaire missie erin bestaat het leven en de waardigheid van slachtoffers van gewapende conflicten en andere geweldsituaties te beschermen en hen hulp te bieden. Het ICRC tracht ook lijden te voorkomen door het bevorderen en versterken van Humanitair Recht en universele humanitaire beginselen.
- De **International Council of Nurses (ICN)** is de federatie van meer dan 130 nationale verpleegkundigenverenigingen die de meer dan 20 miljoen verpleegkundigen wereldwijd vertegenwoordigen.
- De **International Federation of Medical Student Associations (IFMSA)** streeft voor een wereld waarin medische studenten zich verenigen voor wereldwijde gezondheid en worden uitgerust met de kennis, vaardigheden en waarden om lokaal en wereldwijd leidende rollen op het gebied van gezondheid op zich te nemen. Het werd opgericht in 1951 en is een van 's werelds oudste en grootste door studenten geleide organisaties. Het vertegenwoordigt, verbindt en betreft een netwerk van 1,3 miljoen medische studenten van 145 nationale aangesloten organisaties in 134 landen.
- De **International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW)** is een federatie van beroepsorganisaties in het kader van de gezondheidszorg in 63 landen die zich inzetten voor de uitroeiing van kernwapens (Nobelprijs voor de vrede 1985).
- De **World Federation of Public Health Associations (WFPHA)** is een internationale federatie van 130 nationale en regionale volksgezondheidsverenigingen, die wereldwijd 5 miljoen volksgezondheidswerkers vertegenwoordigt. WFPHA ook is de enige wereldwijde professionele vereniging die het brede veld van de volksgezondheid internationaal vertegenwoordigt en bedient.
- De **World Medical Association (WMA)** is een internationale organisatie die artsen vertegenwoordigt, met 115 nationale lidorganisaties en duizenden aangesloten leden wereldwijd.